

GOTICKÁ KATEDRÁLA

„Gesamtkunstwerk“:

teologický program
architektura
sochařství
vitráže
hudba

hudba:

vícehlasá polyfonie:
Notredamská škola
Ars antiqua
Ars nova

ITALSKÁ RENESANCE

termín gotika:

Giorgio Vasari: *Životy vynikajících architektů, malířů a sochařů (Le vite de più eccellenti Architetti, Pittori et Scultori, Firenze 1550)*

KATEDRÁLA NOTRE-DAME V REMEŠI (REIMS)

základní kámen – 1211
korunovační katedrála

SYMBOLIKA – ARCHITEKTURA

východ: oltář
západ: poslední soud

filosofie:

výklad Noemovy archy
Hugo od sv. Viktoria: *O marnosti světa (De vanitate mundi)*
Nový Jeruzalém: *Apokalypsa*, kap. 21

výška:

protiklad nebe a země
opěrný systém

světlo:

vitráže
Olivier Messiaen

Bůh – člověk:

katedrála: příbytek Boha s lidmi
kvadratura kruhu – lidské tělo jako model

nebe – peklo:

andělé – strážci
expresivní hlavy zoufalců

Notre-Dame:

Panna Marie: patronka a matka remešského chrámu

biskup Nikasius:

mučedník
Nikasiovo martyrium

relikviáře

Guillaume de Machaut (1300–1377)

Messe de Notre-Dame

technika:

polyfonie – cantus firmus
a) motetus – izorytmie (*Kyrie, Sanctus, Agnus*)
b) conductus (*Gloria, Credo*)

ars subtilior:

po 1380
období pozdní gotiky – zjemnění slohu
paprskový (plaménkový) styl

ROMANTISMUS

Victor Hugo:

Chrám Matky Boží v Paříži (Notre-Dame de Paris, 1831)

Dies irae:

Hector Berlioz: *Symphonie fantastique* (1830), 5. věta: *Píseň nočního sabbatu*
Franz Liszt: *Totentanz* (1849)
Antonín Dvořák: *Requiem* (1890)

BENÁTKY: SAN MARCO

Igor Stravinskij: *Canticum sacrum ad honorem Sancti Marci nominis* (1955–1956)

text:

Vulgata (latina)

symbióza Starého a Nového zákona

DEDICATIO

1. **Euntes in mundum** (*Evangelium secundum Marcum*) – sbor

2. **Surge, aquilo** (*Canticum Canticorum*) – tenorové sólo

3. **Ad Tres Virtutes Hortationes** – sbor

Caritas (*Deuteronomium. Prima Epistola Beati Joannis Apostoli*)

Spes (*Liber Psalmorum*)

Fides (*Liber Psalmorum*)

4. **Brevis Motus Cantilenae** (*Evangelium secundum Marcum*) – barytonové sólo + sbor

5. **Illi autem profecti** (*Evangelium secundum Marcum*) – sbor

OKNA V KATEDRÁLE – BAREVNÉ VITRÁŽE

Olivier Messiaen (1908–1992)

varhaník v Sainte-Trinité

Couleurs de la Cité Céleste (*Barvy nebeského města*) pro klavír, 3 klarinety, 3 xylofony, žestě a kovové bicí nástroje (1963)